

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Kitolják a népszámlálás határidejét

Gyors és viszonylag megnyugtató eredmény született a 2021-es szlovákiai népszámlálás időpontjának csúsztatása ügyében. Gyimesi György (OLaNO), a legerősebb kormánypárt magyar nemzetiségű képviselőjének sikerült meggyőznie az OLaNO parlamenti frakcióját, és a téma a koalíciós tanács keddi esti ülésén is téma volt. [...] Gyimesi a Kőrkep.sk számára ismertette a várható módosítás lényegét: "A népszámlálás február 15-én az eredetileg tervezett időpontban elkezdődik. A változás az, hogy nem fejeződik be március 30-án, hanem kitolódik egészen október 31-ig. A népszámlálási asszisztensek a koronavírus-járvány miatt az első hónapban nem kapnak szerepet. Ők csak júniustól kapcsolódnak be és számolják majd össze azokat, akiket nem sikerült elérni az eredetileg tervezett időpontban, azaz február 15 – március 31. között. Itt az idősebbek, illetve a marginalizált csoportok jöhetnek szóba, akik nem tudták elektronikusan kitölteni a kérdőívet, és asszisztensi segítségre szorulnak". A népszámlálás tehát az eredetileg tervezett egy helyett a Covid-19 miatt kétfordulós lesz. [...] A Kőrkep.sk úgy tudja, Gyimesi kísérletet tett a Most-Híd által javasolt két nemzetiség opciójának kivételére is. [...] Ha Gyimesi sikerrel jár, továbbra is csak egyetlen nemzetiséget lehet majd megadni a népszámlálási íveken..." Forrás: Korkkep.sk: [teljes cikk >](#)

Videó: Előadással, művészettel emlékeztek a doni katasztrófára a Rovásban

A kassai Rovás Akadémia művésztaársulás tevékenysége a járványelleni korlátozások miatt az internetes térbe költözött. A 77 évvel ezelőtti doni áttörés történéseit online előadás keretében idézte fel Kiss László Rovás tag, történelemtanár. [...] Itthon a 2. magyar hadsereg főparancsnokát Jány Gusztávot tették felelőssé a rendezetlen visszavonulásért, illetve a hadsereg megsemmisüléséért. 1943. január 18-ra a magyar csapatok mind elhagyták a Don vonalát..." Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

Interjú: Farkas Gábor, költő

Az Illésházán élő Farkas Gábor érdekes személyiség, összetett egyéniség. Volt rendőr, még fegyház igazgatója is, jelenleg egy jégcsarnokokat, jégpályákat építő cég kereskedelmi igazgatója, néhány éve pedig az irodalmi életben jelenlévő érzékeny tollú költő. De papírra akkor vetette első versét, amikor szeretett nagymamája meghalt. Ez annyira megrendítő élmény volt számára, hogy elemi erővel törtek elő belőle a szavak, s amikor a családban ezt a versét felolvasta, mindenki döbbenet hallgatta. [...] „Mire odáig jutottam, hogy saját kötetem lesz, már mintegy ezerháromszáz vers közül válogathattam. A témáim a táj, a nekem annyira kedves Csallóköz, a gyerekkori élmények, az emberi érzések, a különleges jelenségek, a szeretett családom, a szerelem. Első verseskötetem két éve jelent meg Magyar szívvel címmel. [...] Farkas Gábor elmondta azt is, hogy irodalmi példaképei Arany János és Petőfi Sándor, szerinte a magyar irodalomban őket túlszárnyalni nem lehet, verseik ékes magyarsággal szólnak, olyan gondolatokat tartalmaznak, amelyek a ma emberéhez ugyancsak szólnak. Az ő hitvallása pedig a következő..." Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Évértékelő: A felvidéki Hálózat egy éve

A Hagyományok Háza Hálózat – Szlovákia munkájára is rányomta bélyegét a koronavírus-járvány. A nehéz körülmények között született eredményekről Farkas József, a Hálózat – Szlovákia koordinátora számol be. Néhány programunk átkerült az online térbe, így a hat helyszínen zajló rendszeres népzeneoktatás is ideig-óráig ilyen formában történt a tavaszi és az őszi hónapok során. [...] Távoktatás formájában valósult meg a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karán folyó Néphagyomány az oktatásban című kurzusunk nagy része is. A nyári szemeszterben 38 hallgató, a télben 20 hallgató bővítette ez irányú tudását. Útjára indítottunk egy szakmai módszertani sorozatot, Felföld táncagyománya néven. Hamarosan a széles nagyközönség számára is elérhető lesz egy digitális gyerekjáték adatbázis, mely több szempontú keresése okán fontos segédeszköz lesz a gyakorló óvodapedagógusoknak és tanítóknak. A gyűjtemény tájegységi bontásban 350 szlovákiai magyar gyerekjátékot fog tartalmazni. Az elmúlt évben is folytattuk az Oralhistory elnevezésű programunkat, a hazai folklórelét kiemelkedő egyéniségeivel készítettünk további riportokat..." Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

"Csonka" érettségivel továbbtanulhatnak-e a szlovákiai diákok Magyarországon?

A komáromi Selye János Gimnázium 2019/2020-as évben végzett diákjainak közel 30 %-a folytatta felsőfokú tanulmányait Magyarországon. Szomszédunk azonban a továbbtanuláshoz minimum egy emelt szintű érettségit kér, csak hogy a szlovák kormány idén eltörölje a központi érettségikészítést. „A 2019/2020-as tanévben 136 érettségizőnk volt, közülük 134-en jelentkeztek

felsőfokú képzésre, 126 diákunkat fel is vették. Közülük 69 Szlovákiában, 35 Magyarországon, 14 Csehországban, míg 8 Nyugat-Európában, Dániában, Németországban és Angliában tanul tovább. Tavaly csak szóbeli érettségire került sor. A Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetségének vezetője, Fekete Irén sietett a segítségünkre, aki Maruzsa Zoltán köznevelésért felelős államtitkárral egyeztetett. Tavaly a magyar állam elfogadta ez a „csonka” B2-es érettségét emelt szintűnek. Az SZMPSZ-t idén is megkértük, hogy vegyék fel a kapcsolatot az államtitkársággal, mondta el a Selye János Gimnázium igazgatója, Andruskó Imre...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Korunk decemberi számának recenziója: Szökési kísérlet a Korunk átkelőhelyén

„A város feletti uralmat az annak központja feletti uralom jelképezi, a szimbolikus térfoglalás ezért mindig az éppen vesztes hatalom szimbolikus jegyeinek eltávolításával, saját szimbólumok kihelyezésével történik. Az Osztrák–Magyar Monarchia bukását a Mária Terézia-szobor ledöntése jelképezi...” [...] A bevezető idézet Vallasek Júlia irodalomtörténésznek és -kritikusnak, az MTA külső köztestületének tagjának, műfordítónak a kolozsvári Korunk irodalmi, kulturális és tudományos folyóirat 2020. decemberi Temesvár/Bánát tematikus számában megjelent, Város a köd terében című tanulmányából ragadtam ki. A bevezető történelmi tanulmányok a régió múltjáról adnak alapvető tájékoztatást ahhoz, hogy könnyebben értelmezhesük a temesvári/bánáti és erdélyi életérzés irodalmi és művészeti lenyomataival kapcsolatos további írásokat. [...] Vallasek tanulmánya Méliusz József 1938 és 1940 közt írt, de változtatásokkal csak 1969-ben kiadott, Város a ködben című regényének térbrázolása kapcsán azt vizsgálja, „hogyan jelenik meg az első világháborút követő geopolitikai változások emlékezte egy multietnikus bánsági város, Temesvár terében”. [...] Petrovics István A Duna–Tisza–Maros köz és Temesvár a középkorban című tanulmánya segítségével csak néhány meghatározó múltmozzanatra térek ki. [...] András Orsolya műfordító, irodalomkritikus a 2009 óta Nobel-díjas Herta Müller „Bánság-térképét” vázolja. A városi identitást járja körül tanulmányában Radnai Dániel Szabolcs kritikus, aki Balla Zsófia Kolozsvár, Egyed Emese Száz sor magány, Szabó T. Anna Szent Mihály temploma előtt, hétévesen, valamint André Ferenc otthonra találás és a pécsi Mohácsi Balázs hungária út, hazafelé című versét vizsgálja...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)

Mi lesz a Tátralomnicon található egykori Széchenyi-villa sorsa?

A munkácsi születésű Takács Adalbert építészetet tanult Budapesten, majd tanulmányai befejezését követően, 1900-ban külföldön próbált szerencsét. Útja előbb Párizsba, majd Londonba vezetett. [...] Amikor visszatért Európába, az Osztrák-Magyar Monarchia több ismert személyiségének is dolgozott. Igazi újdonságnak számított, amikor 1913-15 között Tátralomnicon egy téglából készülő nyári villát tervezett Széchenyi Bertalan grófnak. Ez a villa új stílust képviselt a Magas-Tátrában, felidézve az angol építészet stílusjegyeit. A vakolatlan téglafal, a Tudor-boltíves ajtó, a fából készült lépcsőkorlát és a szecessziós nappali oldalsó padokkal mind-mind az angol vidéki építészet jellemző jegyei voltak. Egykor a 64 legszebb szlovákiai villa közé sorolták. A házat 1946-ban államosították... [...] 2010-ben váratlanul magántulajdonba került, mára pedig enyészetnek indult. Potyog a téglaburkolata, hiányosak az üvegtáblák, a külső lépcsők mállanak...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: Felvidéki leventék a Zámoly melletti csatában

Történelmünknek mind a mai napig számos homályos része van, amiről alig tudunk valamit. A magyar leventék sorsa, meghurcolása, a második világháború csatáiban való bevetése is ilyen. Weimper Zoltán Magyarországon élő helytörténeti kutató évek óta behatóan foglalkozik a Zámoly melletti csatával, ahol valóságos hőstettet hajtottak végre a leventék, akik között sok felvidéki származású volt. [...] Két résztvevővel, egykori felvidéki leventével 2010-ben sikerült is beszélnie. Egyikük Szigeti Béla volt, aki legfiatalabbként, alig 17 évesen áll a frontvonalban, a másik pedig bajtársa, Farkas János, aki akkor már 20 éves volt. Ő nagyon hűen leírta, hogy s mint történt azon a márciusi napon...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Felmérés: Boldogtalannak tartják magukat az ukránok

A Gallup International nemzetközi kutatása során kiderült, hogy az ukránok a világ legboldogtalanabbjai közé sorolják magukat, közli a novvlada.info. A felmérés készítői 41 országban kutakodtak. Az országok 54 százalékában boldogoknak mondták magukat a polgárok, míg 31 százalékuk sem ide sem oda nem sorolták magukat. Viszont 14 százalékuk kifejezetten boldogtalan országnak nevezte a sajátját. Mindössze 14 százalék, köztük az Ukrajnában élők, tartják azt, hogy boldogtalanok. Ukrajnában ráadásul jelentősen zuhan a boldogság mutatója. 2019-ben például még 33 százalék tartotta boldognak magát és az országot, ám az arányuk mostanra 14 százalékra esett vissza...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#)

Január 16-án hatályba lépett Ukrajnában az államnyelvi törvény 30. cikkelye

Az Ukrajnai Legfelsőbb Tanács 2019-ben fogadta el az államnyelvről szóló törvényt, amely fokozatosan lép hatályba: bizonyos rendelkezései majd csak 2030-ban lépnek életbe, több pontja azonban már hatályos. Tavaly július 16-a óta a repülőterek,

vasútállomások és autóbusszmegállók neve csak ukránul van kiírva, és az ügyintézés is csak államnyelven történhet az országban. A jogszabály fokozatosan felszámolja a kisebbségek eddigi nyelvi jogait, így a kárpátaljai magyarságot is hátrányosan érinti. Ez a törvény a magánbeszélgetések és az egyházi szertartások kivételével kizárólagossá tette az államnyelv használatát az államigazgatásban, a közéletben, a kultúrában és a sportban, illetve kvótákhoz kötötte a kisebbségi nyelvek használhatóságának mértékét a tömegtájékoztatóban és az oktatásban – nyilatkozta a lapunk Fedinec Csilla, a Társadalomtudományi Kutatóközpont (TK) tudományos főmunkatársa. A kutató hozzátette, hogy a törvény elfogadásával párhuzamosan egy új tisztség is létrejött Ukrajnában: államnyelvvédelmi biztos öröködi a jogszabály betartásán. [...] Vagyis az kétségtelen tény, hogy 2021. január 16. után Ukrajna területén minden egyes szolgáltatónak kötelessége biztosítani azt, hogy ha hozzá ukrán nyelven fordulnak, és ukrán nyelvű szolgáltatást várnak el tőle, ezt lehetővé kell tennie” – ismertette a részleteket a főiskola rektora...” Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

Évértékelő interjú: Molnár László, a KMKSZ kulturális titkára

A 2020-as év számunkra igen kedvezőtlenül alakult. A koronavírus-pandémia miatt a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) nagyon sok rendezvényét nem a szokásos módon rendezte meg, illetve voltak olyan alkalmak, melyek megszervezését teljesen el kellett halasztani. [...] Kész Barnabás néprajzkutató segítségével berendeztük a Tiszacsomai Látogatóközpontot, továbbá létrehoztunk egy kisebb állatsimogatót a Tiszacsomai Honfoglalási Emlékpark területén, ahol sérült állatok – őzek, sólymok, bányák, nyulak stb. – vannak. Idén ezt szeretnénk majd bővíteni. Az egész emlékparkot ünnepélyes keretek között adtuk át október 23-án. Ezenkívül Égermezőn (Vilsani) felújítottuk a Bovcár-kutat. A legenda szerint Rákóczi Ferenc ennek a forrásnak a vizéből oltotta szomját. Itt egy emlékhely állt, amely azonban az évszázadok során szinte teljesen megsemmisült, de tavaly ezt is rekonstruálhattuk...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Évértékelő interjú: Orosz Ildikó, Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség elnöke

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség (KMPSZ) elmúlt évéről beszélgettünk Orosz Ildikóval, a szövetség elnökével, az MTA külső köztestületének tagjával. Szó esett többek között a kárpátaljai pedagógusok online oktatási kihívásairól, az oktatási törvény kapcsán folytatott szélmalomharcról, valamint azt is megtudhattuk, hogy a kárpátaljai magyar diákok az emelt szintű érettségiken semmivel sem szerepelnek rosszabbul, mint többségi társaik. [...] 2020 valóban nehéz év volt a kárpátaljai magyar pedagógusok és a szövetség számára. Sajnos, nem sikerült áttörést elérnünk az oktatási törvény módosítása kapcsán, mindössze kisebb változtatásokat eszközöltünk ki. Ennek eredményeképpen a magyar oktatási intézmények számára 2023-ban lép életbe a törvény. [...] A 2020-as évben a főiskola majdnem minden szakát akkreditálhattuk, bár a tanítói szak esetében – pont a pandémia kapcsán – kiderült, hogy az ukrán titkosszolgálat mégiscsak beavatkozik szakmai kérdésekbe, és az állampolgárok védelme helyett főlegesen módon olyasmivel foglalkozik, ami nem tartozik rá. Megpróbálták ugyanis ellehetetleníteni a szak akkreditációját...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Vélemények: Jár-e anyaországi támogatás, ha...?

Meglehetősen élénk vitát gerjesztett az az értesülés, hogy nem részesültek szociális támogatásban azon kárpátaljai magyar értelmiségiek, akik a tavaly őszi helyhatósági választásokon az ukrán pártok szekerét tolták. Facebook-oldalunkon ezért mi is megkérdeztük követőinket: jár-e azoknak anyaországi támogatás, akik ukrán pártokra dolgoztak? A túlnyomó többség álláspontja egyértelmű: 85% nem! [...] Reakciójeles kérdésünkre közel 400 reagálás érkezett, 114 hozzászólást írtak. A jelentős többség szimplán kifejezte nemleges véleményét a kérdésről, de voltak, akik közösségi felületünkön kisebb vitába keveredtek egymással. [...] Vass Ottó még arra hívta fel a figyelmet, hogy az összes pályázat mindössze 0,2 százaléka lett elutasítva, s most ebből próbálnak meg egyesek műballhét kreálni, amivel egyébként akarva-akaratlanul is az ukrán szervek kezére játszanak...” Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

A szerbiai gyermekek alig fogyasztanak természetes vitamint

A Köztársasági Statisztikai Intézet a Batut Közegészségügyi Intézettel és az Egészségügyi Minisztériummal együttműködve 2019-ben felmérte a lakosság egészségi állapotát. A kutatás az európai egészségügyi felmérés (EHIS) módszertanával készült, amely lehetőséget ad az összehasonlításra a szerbiai és az európai országok között. A felmérés előzetes eredményeit 2020 végén tették közzé. Az adatok alapján a szerbiai gyermekek fele ritkán vagy egyáltalán nem fogyaszt gyümölcsöt és zöldséget...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Szárnyra kap a tetszhalott kender

Persze száz évvel ezelőtt a trianoni diktátummal az utódállamok „megörökölték” a kenderipart is, különösképp Románia, illetve az SZHSZ Királyság. A Magyar Királyság területén található 12 legjelentősebb kendergyár közül 5 a Bácskában működött. [...] Miért ment tönkre az ágazat? – A műanyag számolta föl, bár mi sem szívesen természetítettük a kendert, mert a sok kézi munka megdrágította, s mivel a mezőgazdaság egy nagyvállalatot alkotott a feldolgozóiparral, a végén a mezőgazdaság fedezte a kendergyár veszteségét. A politika sem támogatta. [...] Vidékünkön szintén növekszik iránta az érdeklődés: négy évvel ezelőtt Vajdaságban kenderszövetkezet is alakult, és két év elmúltával 60 hektárról 370-re nőtt a tartományban a termesztési területe. Azóta valószínűleg még nagyobbra. A vállalkozók arra panaszkodnak, hogy mivel a régi gépeket megsemmisítették, „mindennel” nulláról kell indulni. De van már olyan vállalkozás, amely a termékeit külföldön is értékesíti...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Múltidéző: A magyarittabéi Kossuth-szobor története

Az 1900-as évek elején merült fel az a gondolat az ittabéi polgárok között, hogy az 1848/49-es szabadságharcnak maradandó emléket kell állítani. A bánáti református falu lakossága eleinte két táborra oszlott annak a kérdésében, hogy kinek állítsanak szobrot. Az egyik tábor azt akarta, hogy Kiss Ernő aradi vértanúnak emeljenek szobrot, mivelhogy a Kiss család neve szorosan fűződik Magyarittabéhez, ahol a birtokaik voltak. A másik, tömegesebb tábor egy Kossuth Lajosnak állítandó szobor emelését helyezte előnybe. [...] Az első világháború végén egy csoport civil ruhás katona fegyverrel jött a faluba. Ezek közül Stevan Pejački 1919. február 25-én a szobrot bal felől átlövi. Majd lelökték a talapzatról. A magyarittabéieket a Trianonban meghozott tragikus döntésekre emlékeztette a szobrot szívójátékon átűző „Trianoni-seb”. Két nap ott hevert a szobor a talapzat mellett, majd éjnek idején gondos, hazafias kezek eltüntették, és a nép között senki sem tud róla. E kis magyar közösség közös, féltve őrzött titka volt, hogy a szobor a református templomban várja a békésebb időket...” Forrás: Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Diák projektek: Multikulturalizmus és nemzeti sokszínűség Vajdaságban

Négy díjat ítelt oda vajdasági középiskolásoknak a Kulturanova Egyesület és a Tartományi Oktatási, Jogalkotási, Közigazgatási és Nemzeti Kisebbségi – Nemzeti Közösségi Titkárság. Azokat a diákokat jutalmazták, akik a multikulturalizmus és a nemzetek közötti tolerancia megőrzése és ápolása témakörben a legjobb kisfilmeket készítették a kiírt pályázatra...” Forrás: Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Nemzetközi konferencia a Délvidék múltjáról

A Délvidék Kutató Központ, a Délvidéki Szemle folyóirat, a Bácsország Vajdasági Honismereti Szemle folyóirat, a SZAB Délvidék Kutatóközpont Munkabizottsága és az SZTE Juhász Gyula Pedagógusképző Kar Nemzetközi történettudományi és művelődéstörténeti konferenciát szervez Fejezetek a Délvidék múltjából Címmel 2021. február 25. (csütörtök) [...] Tervezett szekció témák: A Délvidék politikátörténete. A Délvidék egyház-, oktatás- és művelődéstörténete. A Délvidék gazdaságtörténete. Szeretettel várjuk kutatók, történészek jelentkezését, akik a Délvidék kutatásával foglalkoznak. A konferencián lehetőség nyílik PhD-hallgatóknak, PhD-fokozattal, vagy DsC fokozattal rendelkezőknek, hogy kutatásaikat, eredményeiket egy előadás keretében bemutassák...” Forrás: Vajma.info: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

A román kultúra napja: Nyílt levelet írt a romániai kulturális szektor több mint 150 képviselője

Több romániai településen kigyúl péntek este „a kultúra lángja” Mihai Eminescu költő születésének 171. évfordulóján, amely 2011 óta a román kultúra napja. 29 településen különböző rendezvényeket is szerveznek, írja a News.ro...” [...] Bogdan Gheorghiu kulturális miniszter kérjen nyilvánosan bocsánatot a közvélemény szándékos félrevezetéséért, áll a nyílt levélben, amelyet a romániai kulturális szektor több mint 150 képviselője, színházi és filmes szakemberek, képzőművészek, galériatulajdonosok, zenészek, írók, építészek, koreográfusok és kulturális menedzserek küldtek pénteken, a román kultúra napja alkalmából Klaus Iohannis államfőnek és Florin Cîțu miniszterelnöknek. Az aláírók azt is kérik, hogy a kulturális minisztérium élére kompetens embereket nevezzenek ki, akik nem vetik meg azokat, akik a területen dolgoznak és megértik a problémákat, amelyekkel azok szembesülnek. [...]...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Még nem reagált az ingatlanpiac a válságra: továbbra is „egekben” a lakásárak

A tavalyi évhez hasonlóan idén sem várhatóak drasztikus változások az erdélyi és a partiumi ingatlanpiacon. A Krónikának nyilatkozó szakemberek szerint legkorábban jövőre érezhető hatását a koronavírus-világjárvány és a pandémia miatt foganatosított óvintézkedések nyomán kialakult gazdasági válság. Új honfoglalás: Kolozsvár az ingatlanok „eldorádója” Kolozsvári sajátosság,

hogy bár a bérpiac megrekedt, továbbra is vásárolják befektetés céljából az ingatlanokat – jelentette ki érdeklődésünkre Bónis Endre, a Reform ingatlanközvetítő iroda vezetője...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Minority SafePack: sikertelen az 1,1 millió aláírás

Az Európai Bizottság (EB) nem tesz jogalkotási javaslatot a Minority SafePack alapján, amely bizonyos kisebbségi jogok uniós garanciáját célozta. A pénteki döntést az EB azzal indokolja, a már hatályos jogszabályok és szakpolitikai intézkedések teljes körű végrehajtása komoly fegyvertárat fog biztosítani a Minority SafePack európai polgári kezdeményezésben is megfogalmazott célok támogatásához. A kezdeményezés célja ugyanis, hogy a nemzeti, etnikai és nyelvi kisebbségvédelem bizonyos területei az európai uniós jog részei legyenek. A brüsszeli bizottság szerint azonban az eredeti, 2013-as előterjesztés óta eltelt években számos olyan intézkedés született már, amely megoldást kínál a benne megfogalmazott javaslatokra. „A kisebbségekhez tartozók jogainak tiszteletben tartása az EU egyik alapvető értéke, a bizottság pedig elkötelezett, hogy előmozdítsa az erre irányuló törekvéseket” – nyilatkozott a Minority SafePack elutasítása ellenére Věra Jourová értékekért és átláthatóságért felelős uniós biztos. [...] A Minority SafePack fő kérései eleve esélytelenek voltak, és nem az Unióban kellene megoldást keresni olyan problémákra, amelyek a többséget nem érintik. Bakó Bea jogásszal, az Azonnali főszerkesztőjével és a firenzei European University Institute kutatójával beszélgettünk. [...] Az Uniót 27 tagállam alkotja, és nem arra van kitalálva, hogy olyan kérdéseket kezeljen, amely néhány tagállam saját problémája. Az Unió olyan kérdésekben fog szabályozni, amikkel kapcsolatban többségi akarat van, és a tagállamok jelentős többsége egyetért vele. Az őshonos kisebbségek kérdése nem ilyen, számos nyugat-európai ország van, amelyek nem így közelítenek a kérdéshez. [...] Az RMDSZ álláspontja szerint az EB döntésével háttal fordított az őshonos kisebbségeknek, az aláíró polgároknak, a nagy többséggel támogató határozatot elfogadó Európai Parlamentnek, több támogató nemzeti kormánynak és régióknak. A kezdeményezők szerint az Európai Bizottság döntése több szempontból is hibás...” Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#)
[teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Évértékelő a Mikó Imre Jogvédelmi Szolgálatnál

A magyarellenesség változatlan Romániában, ugyanúgy jelen van, mint az elmúlt években. Ennek megfelelően egyre szerteágazóbb a jogvédelmi szolgálat tevékenysége, és ami kimondottan aggasztó, hogy a korábbi évekkel ellentétben a magyarellenesség bekerült a fősodrásba – emelte ki január 13-i évértékelő sajtótájékoztatóján Benkő Erika, a jogvédelmi szolgálat vezetője. [...] A jogvédelmi szolgálat az Országos Audiovizuális Tanácshoz tíz feljelentést intézett, amelyből nyolc kivizsgálása lezárult, egy még folyamatban van, egy panasz esetében pedig a döntés szerint nem történt diszkrimináció. Az Országos Diszkriminációellenes Tanácshoz 19 (ODT) feljelentést tett a jogvédelmi szolgálat, ezekből 16 ügy még kivizsgálás alatt van, három pedig lezárult. Az ODT összesen 45.000 lejre bírságot...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Transindex-kerekasztal a távoktatásról

A Transindex-kerekasztal vendégeivel a távoktatást elemeztük ki: mivel lettünk gazdagabbak és milyen problémákat termelt ki a rendszer? Rengeteget fejlődtek a diákok, de főleg a tanárok (na meg a szülők) digitális kompetenciái a távoktatás során. Ezt pedig mindenképp érdemes kamatoztatni a jövőben. Ez volt az egyik végkövetkeztetése a Transindex kerekasztal csütörtök esti kiadásának, melynek keretében Vig Emese és Tőkés Hunor beszélgetett Váradi Izabellával, az Oktatási Minisztérium Országos Oktatáspolitikai és Értékelési Központjának tanácsosával, Popa Mártával, a kolozsvári János Zsigmond Unitárius Kollégium igazgatójával és Ferencz-Salamon Alpárral, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségének országos szakmai alelnökével. A kerekasztal résztvevői azt is számba vették, hogy milyen új problémákat termelt ki a rendszer. Mint kiderült, az amúgy is hátrányos helyzetben levő gyerekek még inkább leszakadtak, elmaradtak az oktatásban...” Forrás: Transindex.ro: [teljes cikk >](#)

Szakadozik a kamaszok szociális hálója, még inkább kiszolgáltatottak a rosszakaró influencereknek

A kiskamaszok a család helyett mindig is a kortársak, a nagyobbak között keresték a példaképet, a mostani fiatalok pedig az online tér felé fordulnak. Most pedig, amikor beszűkült a szociális szférájuk, még inkább oda menekülnek, ahol az influencereknek sokkal nagyobb hatásuk van rájuk – vázolta a Krónikának Keresztesi Polixéna. A kolozsvári iskolapszichológust az Alexandru Cumpănașu TikTok-botrányát követően kérdeztük arról, milyen veszélyeket jelenthetnek az internetes véleményvezérek, és hogyan lehet megelőzni a bajt. Olyan véleményvezérek, akik valamilyen általuk képviselt értékrend vagy téma hiteles, esetenként csak hitelesnek tűnő képviselői, akik képesek a közösség különböző szintjein hatni a gondolkodásra. [...] A szakember szerint nagyon fontos, hogy nem moralizálni, nem letiltani kell a gyerekeket, hanem beszélni kell velük dolgokról. Mert ha elkezdik tiltani, akkor nyilván annál nagyobb a lázadás. Viszont, ha tájékoztatják a gyereket, akkor már ő tud dönteni. És akkor valahol ő is a dolog részesének érzi magát...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Színészképzés: előnyt kovácsolni a kényszerűségből

Alternatív megoldásokat kellett találniuk a kolozsvári és marosvásárhelyi színi egyetem oktatóinak és hallgatóinak, hogy eredményesen folytathassák a járványhelyzet miatt a virtuális térbe kényszerült oktatást, tanulást. Színészképzést nem lehet

személyes gyakorlatok híján lebonyolítani, ugyanakkor a kényszerűségből sok tekintetben előnyt is kovácsoltak – mondta el megkeresésünkre a két intézmény néhány oktatója, hallgatója. Az egyik legnagyobb nehézséget az jelentette, hogy a tekintet, az arcjáték és a mimika technikai okok miatt követhetetlen. Akárcsak más egyetemeken, a színész szakon is hibrid oktatással kezdődött a tanév. Az elsőévesek esetében még fontosabbak az élő találkozások, hiszen nekik szó szerint az első lépéseket kell megtanítani – mondta el lapunknak Váta Lóránd Jászai Mari-díjas színész, a kolozsvári egyetem szaklektora, aki ebben a tanévben indított osztályt. [...] Hasonló a helyzet a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetemen is, ahol ráadásul a felvételi is online zajlott, mégis különleges, tehetséges és húzós csapatot sikerült kialakítani a körülmények ellenére. B. Fülöp Erzsébet Jászai Mari-díjas színész, a doktori iskola vezetője és az első év osztályvezető tanára megkeresésünkre elmondta, hogy mikor már végképp online platformra tevődtek át az órák...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Szonda Szabolcs műfordító a román-magyar irodalmi átjárásokról

A programszerűség hiányzik a román-magyar műfordítások területéről, pedig a térségben rengeteg a közös életélmény, az ezekből építkező irodalom így megszólíthatná az itt élőket, bármilyen anyanyelvűek is. Így látja Szonda Szabolcs költő, műfordító, a sepsiszentgyörgyi Bod Péter Megyei Könyvtár igazgatója, aki eddig körülbelül 30 kortárs román szerző egyes írásait vagy teljes kötetét ültette át magyar nyelvre. A román, illetve a magyar kultúra napja kapcsán készült interjúban azt is elmondta, hogy fordításkor az empátia, a személyes kapcsolódás legalább olyan fontos, mint a nyelvi készségek. Többen vagyunk Erdélyben, akik románról magyarra fordítunk, kevesebben vannak, akik magyarról románra. Viszont nagy a termés is, a román kortárs irodalomban nagy az iram, rengeteg érdekes dolog jelenik meg, ugyanígy nyilván a magyarban is. Valószínű, hogy az lenne az igazi, ha ennek lenne egyfajta programatikussága. Mi, akik magyarra fordítunk, egymás között néha egyeztetünk, de nem látjuk igazán át, hogy ki min készül dolgozni. A szervezatlenség mennyire következhet a piaci igényekből? Lehet, hogy az olvasókat úgy Romániában, mint Magyarországon jobban érdekli a nyugat-európai vagy amerikai irodalom, mint a szomszédban született művek? Nem lehet ezt mondani. Azt gondolom, hogy ebben a térségben azért az olvasók érdekeltek abban, hogy megismerjék a közelebbi országok irodalmát...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Az IT iránt érdeklődő fiatalokat segíti a mentorprogram

A járványügyi szabályok betartása mellett zajlik a U-Hub Udvarhelyszéki IT&C Közösség Junior Mentorprogramja: a népszerű kezdeményezést a középiskolásokra is kiterjesztették. A cél, hogy a pályaválasztás előtt rálátást kapjanak a diákok az informatikai szakma nyújtotta lehetőségekre. A pályaválasztás küszöbén álló fiataloknak ugyanis nagy segítség lehet, ha rálátást kaphatnak arra, milyen felkészültség szükséges ahhoz, hogy sikerrel elvégezzék az informatika egyetemet. Továbbá megtudhatják, milyen jellegű tudásra fognak szert tenni, ha ezt a szakot választják az érettségi után, illetve milyen feladatokat, tevékenységeket feltételez egy szoftverfejlesztői állás. A szervezők ugyanakkor fontosnak tartják hangsúlyozni, hogy a képzés olyan kompetenciákat is fejleszt, amelyek nemcsak a szoftverfejlesztés esetében szükségesek, hanem számos más területen is elengedhetetlenek, például a hatékony kommunikáció, az együttműködés és a csapatmunka, a kreativitás és az innovatív gondolkodás...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Márton Áron püspök életrajzával kapcsolatos rejtvényeket is meg kell oldaniuk a diákoknak

Kreatív játékra hívják az általános iskolás tanulókat a csíkszentdomokosi Márton Áron Múzeum önkéntesei, akik Márton Áron püspök ma is vállalható pedagógiai eszményéhez igazodva állították össze a feladatsort. A gyermeket, a bontakozó emberi életet olyan elvekkel, ismeretekkel, lelkesedéssel, élményekkel akarja ellátni, hogy az élet minden viszonylatában el tudjon igazodni. Szándéka az, hogy a kezéből kikerülő ember ne legyen a történelem akarat nélküli labdája, ne a körülmények alakítsák, hanem ő alakítsa az életét” – írta Márton Áron a pedagógia feladatáról, és ennek szellemében készült a Cselekvő iskola elnevezésű játék. A három diákból és egy tanárból álló csapatok jelentkezését január 27-ig várják...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

Magyar házat avatott és a HMDK elnökével tárgyalt Szijjártó Péter Fiumében

Szijjártó Péter magyar külgazdasági és külügyminiszter magyar házat és tiszteletbeli konzulátust avatott múlt pénteken Fiumében (Rijeka), valamint Jankovics Róberttel, a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közösségének az elnökével folytatott megbeszélést. A horvát külügyminisztérium képviselőjében Frano Matušić külügyi államtitkár vett részt a megnyitón, aki a két állam közötti gazdasági kapcsolatok mélyítésének a lehetőségeiről beszélt. [...] Ugyanis azt várjuk el, hogy itt, Fiumében a magyar identitást, a magyar kultúrát a lehető legjobban és a lehető legfényesebben meg tudjuk mutatni, ez tehát az egyik oka az ittlétünknek. A magyar nemzeti közösségnek mindig komoly figyelmet szenteltünk, másrészt pedig megállapodtunk a fiumei egyetemmel, hogy a magyar nyelv oktatását és a magyar kultúra megismertetését lehetővé tesszik. Szeptembertől már fel lehet venni a magyar nyelv és kultúra tantárgyat, és azok számára, akik így tesznek, ez egy kiváló környezet lesz, hogy magyar könyveket olvashassanak, magyar kulturális eseményeken vehessenek részt. A második oka annak...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Újabb horvára fordított magyar mese jelent meg

A HMDK Tengermelléki-fennsíki megyei szervezete által horvára fordított magyar népmese gyűjtemény első kötete nagy sikert aratott a tengermelléken, azóta több kiadvány is napvilágot látott. A múlt év végén A csodaszarvas című közismert mesét (mondát) fordították le horvára. További célunk, hogy ezzel is terjesszük és jobban megismertessük a magyar kultúrát...” Forrás: Kepesujtag.com: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Új magyar egyesület Észak-Burgenlandban

Észak-burgenlandi Magyar Kulturális Egyesület néven új magyar szervezetet alapítottak a Nezsiderben/Neusiedl am See és környékén élő magyarok. Az egyesületet 2019 októberében alapították, de a közösség szerveződésének előzményei már több évre nyúlnak vissza. Varga József az egyesület elnöke: Az elmúlt években a közel 60 főből álló közösség többek között őszi magyar mulatságot és közös karácsonyi ünnepeket is szervezett. Az egyesület társalapítója volt Simon Gábor, aki Varga Józseffel közösen szervezte meg az első őszi magyar mulatságot Nezsiderben. „A gyermekeink számára nagyon fontos, hogy az ő magyar identitásukat fenntartsuk azáltal, hogy egy közösséget létrehozunk, ahol megemlékezünk a történelmünkről és a hagyományainkról.”, mondta Simon Gábor...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Rádióinterjú: Új produkció a klímaváltozásról Bécsben

A Bécsben élő Hargitay Ákos modern táncművész-koreográfus legújabb munkája, mely a klímaváltozásra és az azzal szorosan összefüggő környezeti problémákra hívja fel a figyelmet a napokban fog bemutatkozni. Az Island/Insel „Every day for future“ című előadás a pandémia miatt nézők nélkül zajlik majd, de a későbbiekben streaming formájában is látható lesz a bécsi Dschungel Színházból. Hargitay Ákos modern táncművész-koreográfus: Amikor John Jordan aktivista 15 évvel ezelőtt azt mondta, hogy az uralkodó téma a globális felmelegedés lesz, akkor ez túl elvont volt ahhoz, hogy megértsük...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)